

ד' אב, תשע"ז

27 יולי, 2017

חוזר מס': יב /2017/ 2

אל: הרופאים הווטרינרים

מגדלי המקנה

יבואני הבקר

הנדון: חשש למחלת הפה והטלפיים מזן SAT-2 בדורים רצועת עזה

1. בתאריך 12.07.17 התקבל דיווח מהשירותים הווטרינריים בעזה על הופעת סימנים קליניים האופייניים למחלת הפה והטלפיים (פוי"ט) ב 25 עגלים מתוך קבוצה המונה 70 ראש אשר יובאו מישראל. העגלים חוסנו פעמיים כנגד הפוי"ט בישראל טרם העברתם לרצועת עזה.
2. ב 13.07.17 נדגמו עגלים חולים משני משקים ברפ"ח. הדגימות התקבלו במעבדת הפוי"ט במכון הווטרינרי ב 17.07.17. בעת הגעתן הדוגמאות לא היו בקירור וחלקן היו יבשות. איכות הדגימות הירודה גרמה לקושי ניכר באבחון המעבדתי.
3. תוצאות בדיקות המעבדה, על אף הקושי שתואר לעיל, מצביעות על נוכחות נגיף פוי"ט סרוטיפ SAT2.
4. על פי מה שנמסר, כלל העגלים החולים נשחטו וכרגע לא ידוע על תחלואה נוספת ברצועת עזה ובהתאם אין אפשרות לדיגום נוסף מבעלי חיים חולים.
5. למיטב ידיעתנו אין דיווחים רשמיים על התפרצות המחלה במצרים.
6. השירותים הווטרינריים בוחנים את האפשרויות השונות להתמודדות עם האיום, כגון: חיסון רצועת מגן, מגבלות תנועה וכד'.
7. התרכיב הקיים היום אינו מכיל אנטיגן לסרוטיפ SAT2. לפיכך, השירותים הווטרינריים בוחנים אפשרות לייצור עצמי של תרכיב או רכישת מנות תרכיב, על אף שהמאגר העולמי מוגבל. ככל שתידרשנה מנות תרכיב נוספות הן תשמשנה לתגבור החיסון ברצועת ההגנה, וכעתודה למקרה שהמחלה תפרוץ בחלקים אחרים של המדינה.
8. אף שסימני המחלה בזנים שונים של הנגיף דומים, חשוב לזכור כי נגיף ה-SAT-2 עלול לגרום לתחלואה הרבה יותר דרמטית מהמוכרת בארץ בשל היעדר חיסון. מופע המחלה בעדר לא מחוסן עלול להיות סוער, רחב ורב נזק. בשנים האחרונות, רוב המקרים היו מזן O, בעדרים מחוסנים ועם תחלואה מעטה. אך זכורים גם עדרים, בעיקר של צאן נחלב, עם תמותת שגר רבה ותחלואה ותמותה רחבה של בוגרות גם מסיבוכי מחלות משניות כגון דלקת עטין.
9. "טפטוף" מקרי מוות או גל תמותה פתאומי בשגר (בקר, צאן, חזירים) עלולים להיות הביטוי הקליני היחיד לפוי"ט. התראה מוקדמת של מוקד או חשד, כבר בראשיתו, חיוני

ביותר לבלימת התפרצות רחבה בתוך ובין עדרים. רופאים וטרינרים נקראים להדריך מגדלים, ספקים, נותני שירות וגורמים אחרים בסכנת נפיצות המחלה, סימניה ודרכי מניעת הפצתה.

10. בטיחות ביולוגית; אנו שואפים למזער את הפגיעה בהתנהלות ובמסחר השוטפים ברחבי הארץ. עם זאת, הסיכון להידבקות קיים בכל מקום, ולכן חייב כל בעל עדר להגן על עצמו ולהגביר את רמת הבטיחות הביולוגית, לפי סוג המשק ומתקניו, כולל כניסת רכב שירות, עובדים, מבקרים, נקודת העמסת ופריקת מזון סחורות ומקנה, קרבת בעלי חיים רועים ומשוטטים.

11. וטרינרים, מגדלים וכלל העוסקים בתחום נקראים לגלות ערנות ולדווח ללשכה הווטרינרית על כל חשד למחלה או לתנועה ללא היתר. בעת הזאת עדיף עודף דיווח על חוסר דיווח. על כל מקרה של חשד לפו"ט או תחלואה או תמותה חריגה בעדר, יש להודיע מיד למנהל הלשכה הווטרינרית הקרובה.

12. אין לשלוח דגימות חשודות לפו"ט באופן עצמאי. דיגום ומשלוח הדגימות בחשד למחלת הפה והטלפיים יעשו רק על ידי עובדי השירותים הווטרינריים בשדה.
13. אבקש שיתוף פעולה מלא מצדכם. כמו כן, מתבקשת ערנותכם המרבית.

בכבוד רב,

ד"ר שלמה גראזי

מנהל השירותים הווטרינריים (בפועל)

העתק:

לשכת שר החקלאות

מנכ"ל משרד החקלאות

הלשכה המשפטית, משרד החקלאות

הנהלת השירותים הווטרינריים

הנהלת המכון הוטרינרי, שו"ט

מנהלי הלשכות הווטרינריות

יו"ר ארגון הרופאים הווטרינריים ברשויות המקומיות

רופא וטרינר רט"ג

מנהל בית הספר לרפואה וטרינרית

מנהל בית החולים הווטרינרי, בית דגן

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה, בית-דגן

מנהל שה"מ, משרד החקלאות
הסתדרות הרופאים הווטרינרים
רופא וטרינר ראשי "החקלאית"
מנהל יחידת הפיצו"ח, משרד החקלאות
מנכ"ל מועצת החלב והבשר
התאחדות מגדלי בקר
מזכיר אמב"ל
מזכיר אגודת הנוקדים
השרות להזרעה מלאכותית, שיאון"
מנהל רשות שמורות הטבע (היחידה לפיקוח משטחים פתוחים)

תמונות של מחלת הפה והטלפיים בפרות

